

Brusel 9. března 2023
(OR. en)

7248/23

COPS 122
CFSP/PESC 410
DEVGEN 56
CONUN 78
ENER 110
CLIMA 118
SUSTDEV 41
ENV 220
ONU 21
RELEX 324

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	6233/23
Předmět:	Závěry Rady o diplomatické činnosti v oblasti klimatu a energetiky

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o diplomatické činnosti v oblasti klimatu a energetiky, jak je schválila Rada na svém zasedání dne 9. března 2023.

Závěry Rady o diplomatické činnosti v oblasti klimatu a energetiky

„Posílení diplomatické činnosti EU v oblasti klimatu a energetiky v kritickém desetiletí“

1. Důsledky změny klimatu, úbytku biologické rozmanitosti a znečištění, tzv. trojí krize, jíž prochází naše planeta, představují globální a existenční hrozbu, která postihuje zejména nejzranitelnější osoby, zhoršuje chudobu a nerovnost a negativně ovlivňuje stabilitu. Diplomatická činnost EU v oblasti klimatu a energetiky je proto klíčovým prvkem zahraniční politiky EU. EU je odhodlána se nadále angažovat s partnery na celém světě a spolupracovat s nimi prostřednictvím naší diplomatické činnosti v oblasti klimatu a energetiky s cílem provádět Pařížskou dohodu, omezit nárůst globální teploty na 1,5 °C ve srovnání s úrovněmi před průmyslovou revolucí, podporovat nejzranitelnější osoby, zejména v nejméně rozvinutých zemích a malých ostrovních rozvojových státech při přizpůsobování se dopadům změny klimatu, a zvyšovat kolektivní financování opatření v oblasti klimatu. EU bude rovněž nadále podporovat spravedlivý přechod ke klimaticky neutrálním a odolným ekonomikám a společností, a to v souladu s Agendou pro udržitelný rozvoj 2030 a akčním programem z Addis Abeby v oblasti financování rozvoje. V této souvislosti EU zdůrazňuje, že pro úspěšné řešení těchto globálních výzev je důležitý silný mnohostranný přístup založený na pravidlech, jehož ústředním prvkem je OSN.
2. Nezákonná, nevyprovokovaná a neodůvodněná útočná válka Ruska proti Ukrajině, jež představuje zjevné porušení Charty OSN, způsobila nevýslovné lidské utrpení, rozsáhlé škody na životním prostředí a zvýšená rizika pro jadernou bezpečnost na Ukrajině. Vyústila v krizi energetické bezpečnosti a potravinovou krizi s celosvětovými dopady. Rada odmítá využívání energie a potravin jako zbraně. EU co nejdříve postupně ukončí závislost na dovozu ruského plynu, ropy a uhlí. EU je plně odhodlána nadále podporovat partnery, a zejména Ukrajinu, mimo jiné v reakci na systematické ničení ukrajinské kritické infrastruktury, a zejména energetického systému, Ruskem. Přispěje k potřebám Ukrajiny v oblasti oživení a odolnosti a pomůže jí při její dlouhodobé transformaci hospodářství a energetiky. Ekologizace obnovy Ukrajiny může sloužit jako jeden ze základů užší integrace Ukrajiny do EU, který bude výhodný pro obě strany.

3. S ohledem na zjištění Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) Rada důrazně podtrhuje skutečnost, že klimatická krize vyžaduje okamžitá, naléhavá a urychlená opatření a větší ambice. Nejlepším nástrojem k tomu, jak předejít zvýšeným potřebám v oblasti adaptace, jakož i ztrátám a škodám souvisejícím s nepříznivými účinky změny klimatu, jsou důrazná a ambiciózní mitigační opatření. Podle zjištění panelu IPCC jsou ve všech odvětvích k dispozici řešení, jež by společně mohla snížit globální emise skleníkových plynů do roku 2030 o polovinu. Rada vybízí partnery, aby těchto příležitostí využili s cílem vytvářet udržitelný hospodářský růst a pracovní místa.
4. Přestože společné celosvětové ambice nulových čistých emisí mají potenciál nárůst teploty výrazně snížit, reálné politiky a investice jsou i nadále z velké míry nedostatečné k tomu, aby bylo možné bezpečně dodržet teplotní cíl stanovený Pařížskou dohodou. Omezení nárůstu teploty na 1,5 °C by dopady změny klimatu podstatně snížilo. V této souvislosti Rada v souladu s analýzami IPCC naléhavě vyzývá k zintenzivnění celosvětových opatření a zvýšení ambicí v tomto kritickém desetiletí: omezení oteplování na přibližně 1,5 °C vyžaduje, aby celosvětové emise skleníkových plynů dosáhly vrcholu nejpozději do roku 2025 a snížily se do roku 2030 o 43 % ve srovnání s rokem 2019. V případě metanu je třeba vyvinout společné úsilí o snížení celosvětových emisí metanu do roku 2030 alespoň o 30 % oproti úrovním z roku 2020.

5. Rada vyzývá všechny země, a zejména všechny hlavní producenty emisí a členy skupiny G20, aby zdvojnásobili své úsilí o přijetí a provádění ambiciózních politik v oblasti klimatu a energetiky slučitelných s cílem omezit nárůst teploty na 1,5 °C. V této souvislosti Rada vyzývá všechny země, zejména pak ty, které tak dosud neučinily, aby co nejdříve v roce 2023, dostatečně včas před zasedáním COP28, předložily své nové nebo aktualizované vnitrostátně stanovené příspěvky s přísnějšími, ambicióznějšími a absolutními cíli snížení emisí v rámci celého hospodářství. Tyto cíle by se měly opírat o konkrétní politiky a opatření k jejich provádění. EU se zavázala urychleně uvést do praxe ambiciózní pracovní program v oblasti mitigace, který je důležitým nástrojem k urychlenému zvýšení ambicí v oblasti mitigace a provádění v tomto kritickém desetiletí s cílem podpořit spolehlivé politiky a prozkoumat, jak mohou jednotlivá odvětví a spravedlivá transformace energetiky přispět k ambiciózním opatřením v oblasti klimatu a k posílení závazků. Rada rovněž vyzývá země, aby co nejdříve předložily adaptační sdělení a předložily nebo aktualizovaly své dlouhodobé strategie nízkoemisního rozvoje s cílem dosáhnout do roku 2050 čistých nulových emisí. EU vybízí k ambicióznějšímu snižování emisí ve všech odvětvích a vítá závazky odvětví, jako je doprava, a to včetně lodní a letecké dopravy.
6. V letošním roce má svět jedinečnou příležitost představit pokrok a poskytnout další pokyny, pokud jde o příští generaci vnitrostátně stanovených příspěvků, a začít směřovat k dosažení cílů Pařížské dohody zejména prostřednictvím summitu o ambicích v oblasti klimatu spolu s druhým summitem o cílech udržitelného rozvoje, který generální tajemník OSN svolal na září, a politickou fází „globálního hodnocení“, jež proběhne na 28. zasedání konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC COP28) ve Spojených arabských emirátech. V této souvislosti EU vítá zprávu generálního tajemníka OSN nazvanou „Naše společná agenda“ a ohlášený summit o budoucnosti, který je naplánován na rok 2024, jako pobídky k podnícení dalších globálních opatření prostřednictvím inkluzivního a účinného mnohostranného přístupu.

7. Sama EU přijímá odhodlaná a rozhodná opatření ke snížení čistých emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 55 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990 s cílem dosáhnout nejpozději do roku 2050 klimatické neutrality a poté negativních emisí. Rada je připravena, jak je uvedeno v závěrech Rady ze dne 24. října 2022, co nejdříve po uzavření jednání o základních prvcích balíčku „Fit for 55“ podle potřeby aktualizovat vnitrostátně stanovený příspěvek EU a jejích členských států v souladu s bodem 29 Klimatického paktu z Glasgow a bodem 23 plánu provádění z Šarm aš-Šajchu tak, aby odrážel, jak je na základě konečného výsledku základních prvků balíčku „Fit for 55“ plněn hlavní cíl EU, který potvrdila Evropská rada v prosinci 2020. EU stanoví svůj cíl v oblasti klimatu v souladu s evropským právním rámcem pro klima. Za tímto účelem Komise nejpozději do šesti měsíců od prvního globálního hodnocení případně předloží legislativní návrh založený na podrobném posouzení dopadů. Rada vyzývá vysokého představitele a Komisi, aby společně s členskými státy EU prostřednictvím naší diplomatické činnosti v oblasti klimatu vyzvali všechny ostatní země, aby si i ony stanovily co nejdříve vysoké ambice pro příští kolo vnitrostátně stanovených příspěvků po roce 2030, a to v dostatečném předstihu před zasedáním COP30 v roce 2025. Vzhledem k tomu, že klíčovým prvkem politické reakce EU je systém EU pro obchodování s emisemi, EU vybízí partnery, aby vytvořili a rozšířili své vlastní nástroje pro stanovení ceny uhlíku s cílem účinně a účelně snižovat emise.
8. Rada důrazně podtrhuje zásadní význam posílení adaptačních opatření a opatření na podporu odolnosti na celém světě a naléhavou potřebu zintenzivnit činnost a podporu při odvrácení, minimalizaci a řešení ztrát a škod spojených s dopady změny klimatu. Rada rovněž zdůrazňuje význam plánování v oblasti adaptace na vnitrostátní a místní úrovni s cílem podpořit účinné a místně řízené provádění a význam dosažení globálního adaptačního cíle. V této souvislosti Rada podporuje plné a účinné zprovoznění Santiagské sítě, provádění sendajského rámce pro snižování rizika katastrof, jakož i svůj přezkum v polovině období, který má proběhnout v roce 2023, a účinné provádění národních adaptačních plánů.

9. Rada potvrzuje závazek EU podporovat ty nejzranitelnější, zejména v nejméně rozvinutých zemích a malých ostrovních rozvojových státech, a posílit stávající síť institucí, které v současné době poskytují rozvojovým zemím pomoc a budování kapacit při přípravě na dopady změny klimatu a reakci na ně. V tomto duchu EU a její členské státy zdůrazňují výzvu ze zasedání COP26 v Glasgow, aby se do roku 2025 alespoň zdvojnásobilo kolektivní poskytování prostředků rozvojovým zemím na financování opatření v oblasti klimatu oproti úrovním z roku 2019.
10. Rada vyzývá EU a její členské státy, aby i nadále navyšovaly finanční prostředky na adaptaci na změnu klimatu a odolnost vůči této změně a zaměřily se při tom na nejzranitelnější osoby prostřednictvím společných iniciativ týmu Evropa, jakož i prostřednictvím dalších mezinárodních nástrojů, jako je iniciativa skupiny V20/G7 nazvaná „Global Shield against Climate Risks“ (Globální štít proti klimatickým rizikům). EU důrazně podporuje výzvu generálního tajemníka OSN, aby v následujících pěti letech dosáhly systémy včasného varování zachraňující životy všeobecného pokrytí, mimo jiné prostřednictvím zvýšené podpory iniciativy týkající se systémů včasného varování ohledně rizik plynoucích ze změny klimatu (CREWS) a prostřednictvím nástroje pro financování systémových pozorování (SOFF).
11. Rada vyzývá EU a její členské státy, aby se i nadále konstruktivně zapojovaly do jednání ohledně nových ujednání o financování, včetně fondu, s cílem pomoci rozvojovým zemím, které jsou obzvláště zranitelné, při reakci na ztráty a škody spojené s nepříznivými dopady změny klimatu. Rada vyzývá všechny partnery ze všech regionů, kteří tak mohou učinit, a rovněž partnery nad rámec tradiční základny poskytovatelů financování rozvoje, aby rozšířili svou podporu a identifikovali nové zdroje financování, včetně inovativních zdrojů, a to tím, že posílí doplňkovost, synergie, soudržnost a koordinaci a budou při tom usilovat o odstranění mezer v oblasti priority ve stávající mozaice řešení a institucí.

12. Vzhledem k vnitřní vzájemné závislosti mezi změnou klimatu, úbytkem biologické rozmanitosti a degradací půdy, a to včetně desertifikace, a změnou koloběhu vody, Rada vyzývá EU a její členské státy, aby i nadále navyšovaly opatření, včetně finančních prostředků na podporu biologické rozmanitosti a přírodě blízkých řešení a partnerství. Rada uznává zásadní úlohu oceánů, jejich funkci spočívající v ukládání tzv. „modrého uhlíku“ a klíčovou potřebu ochrany, zachování a obnovy suchozemských ekosystémů, včetně lesů, jakož i vnitrozemských a pobřežních vodních ekosystémů, při mitigaci dopadů změny klimatu, adaptaci na ně a budování odolnosti vůči nim. Rovněž uznává potřebu komplexního přístupu k výzvám souvisejícím s vodou a vítá konferenci OSN o vodě v roce 2023. Dále uznává, že je zapotřebí posílit opatření v oblasti vody, a je odhodlána v rámci své diplomatické činnosti v oblasti klimatu a energetiky pokročit v nadcházejícím akčním programu pro vodu. Rada také zdůrazňuje, že je důležité ukončit znečišťování plasty. Rovněž zdůrazňuje, že je důležité chránit kulturní dědictví před ničivými dopady změny klimatu a extrémními povětrnostními jevy.
13. Rada vítá celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu, který je přelomovou dohodou přijatou na Konferenci OSN o biologické rozmanitosti (15. konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti (CBD COP15), a která je rámcem pro celosvětová opatření v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 i poté, a vyzývá k jeho účinnému provádění, mimo jiné prostřednictvím včasného předložení vysoce kvalitních národních strategií a akčních plánů v oblasti biologické rozmanitosti, tak aby mohly být posouzeny na CBD COP16. Spolu s Pařížskou dohodou otevírá tento rámec možnost dosáhnout do roku 2050 klimaticky neutrálního světa, který bude mít pozitivní postoj k přírodě a bude odolný.

14. Rada vítá závazek zdvojnásobit vnější financování EU na podporu biologické rozmanitosti na období 2021–2027, a to na 7 miliard eur, zejména pro nejzranitelnější země, jakož i obdobné závazky přijaté některými členskými státy EU před zasedáním CBD COP15 a na tomto zasedání, přičemž uznává, že jsou zapotřebí významné dodatečné finanční prostředky a investice ze všech zdrojů a ze strany všech zemí a že je rovněž nutné zamezit investicím, které by mohly mít negativní dopad na biologickou rozmanitost a přírodu.
15. EU – včetně jejích členských států a Evropské investiční banky (EIB) – je největším přispěvatelem k veřejnému financování opatření v oblasti klimatu na světě a je i nadále plně odhodlána přispět k co nejrychlejšímu dosažení společného cíle 100 miliard USD do roku 2025 s cílem podporovat opatření v oblasti klimatu v rozvojových zemích, a vyzývá další dárce, aby v tomto ohledu zvýšili své úsilí. Strategie EU Global Gateway a náš přístup „tým Evropa“ jsou klíčovými nástroji pro zajištění udržitelných investic v partnerských zemích EU.
16. Rada zdůrazňuje, že je naléhavě nutné sladit finanční toky s cíli Pařížské dohody, mobilizovat podstatně více prostředků na financování opatření v oblasti klimatu v celosvětovém měřítku, zvýšit udržitelné financování v zemích s nízkými a středními příjmy a nasměrovat odpovídající podporu zejména těm nejchudším a nejzranitelnějším v nejméně rozvinutých zemích a malých ostrovních rozvojových státech. V této souvislosti Rada zdůrazňuje, že je důležité urychlit uvolňování soukromých finančních prostředků na projekty v oblasti mitigace změny klimatu a adaptace na tuto změnu, infrastrukturu odolnou vůči změně klimatu a další rozvojové činnosti a globální veřejné statky. Rada zdůrazňuje, že v zájmu urychlení ekologické transformace a dosažení rozsáhlé mobilizace finančních zdrojů v souladu s cíli Pařížské dohody je do této činnosti třeba zapojit ministerstva financí, mimo jiné prostřednictvím koalice ministrů financí pro opatření v oblasti klimatu. Rada bude usilovat o zajištění vyhrazeného prostoru pro diskusi o tom, aby byly finanční toky sladěny s klimatickou neutralitou a rozvojem vyznačujícím se odolností vůči změně klimatu, mimo jiné i na zasedání COP28 v Dubaji. Rada vítá probíhající práci skupiny odborníků na vysoké úrovni pro zvýšení udržitelného financování v zemích s nízkými a středními příjmy týkající se provádění vnějšího rozměru Zelené dohody pro Evropu a vypracování plánu pro financování oběhového hospodářství.

17. Pro splnění kolektivního cíle zvýšit financování opatření v oblasti klimatu a dosáhnout cílů udržitelného rozvoje je klíčové zlepšit přístup k financování opatření v oblasti klimatu a snížit náklady na financování projektů v oblasti mitigace změny klimatu a adaptace na tuto změnu v zemích, které jsou vůči změně klimatu nejvíce zranitelné, a to s přihlédnutím k jejich dluhovému zatížení. Rada proto vítá výzvu učiněnou na zasedání COP27 v Šarm aš-Šajchu adresovanou všem zúčastněným stranám z řad mezinárodních rozvojových bank a mezinárodních finančních institucí, aby reformovaly postupy a priority mezinárodních rozvojových bank a aby sladily všechny finanční toky se scénáři směřujícími ke klimatické neutralitě a k rozvoji odolnému vůči změně klimatu, a vyzývá ke stanovení jasného časového rámce. Rada rovněž vybízí mezinárodní rozvojové banky, aby posílily technické poradenství, které nabízejí rozvojovým zemím, mimo jiné za účelem vypracování projektů energetické transformace, které přilákají domácí i zahraniční soukromé investory.
18. Rada vítá doporučení vyplývající z nezávislého přezkumu rámců kapitálové přiměřenosti mezinárodních rozvojových bank, která vypracoval panel odborníků skupiny G20, a podporuje jejich rychlé provedení. Rada vyzývá mezinárodní rozvojové banky, aby na základě pečlivé analýzy jejich důsledků provedly příslušná doporučení, aniž by ohrožily svůj status preferovaného věřitele, vysoké úvěrové ratingy a dlouhodobou finanční stabilitu. Zástupci EU a jejích členských států jakožto členové správních rad mezinárodních rozvojových bank a mezinárodních finančních institucí budou koordinovat svou činnost s cílem podnítit a podpořit ambiciózní návrhy na další sladění strategií mezinárodních rozvojových bank a mezinárodních finančních institucí s cíli Pařížské dohody a výrazně zvýšit financování opatření v oblasti klimatu a v tomto ohledu Rada vítá ambici Evropské investiční banky (EIB). Rada se zájmem očekává jednání o těchto záležitostech, mimo jiné o plánu vývoje Světové banky, která se uskuteční na jarním a výročním zasedání MMF a Světové banky v roce 2023, a bude se konstruktivně zapojovat s cílem zajistit, aby tyto rozpravy byly pozitivním příspěvkem pro další jednání, mimo jiné na zasedání COP28 v Dubaji. Rovněž podporuje úlohu MMF, který svým členům pomáhá řešit strukturální politické výzvy související s klimatem, a vítá skutečnost, že aspekty související se změnou klimatu byly začleněny do stávajících úvěrových facilit MMF, a to prostřednictvím svěřenského fondu pro odolnost a udržitelnost.

19. Rada se zájmem očekává summit „globálního paktu o financování“, který se bude konat v červnu 2023 v Paříži a který by se měl mimo jiné zaměřit na mobilizaci většího objemu finančních prostředků na opatření v oblasti klimatu a uvolnění nových zdrojů financování pro země zranitelné vůči změně klimatu, a to zlepšením investičních podmínek.
20. EU a její členské státy budou nadále posilovat společnou činnost a úzce spolupracovat s ambiciózními partnery a organizacemi na globální spravedlivé transformaci na klimatickou neutralitu. Rada vítá partnerství pro spravedlivou transformaci energetiky v rámci skupiny G7 s Jihoafrickou republikou, Indonésií a Vietnamem a je odhodlána je realizovat. Rovněž podporuje probíhající práci na dalších partnerstvích v této oblasti. Se zájmem očekává intenzivní zapojení všech dotčených partnerských zemí, které je pro transformaci vedenou jednotlivými zeměmi nezbytné. Kromě výše uvedených partnerství Rada vyzývá vysokého představitele a Komisi, aby navázali na probíhající iniciativy a prozkoumali možnosti intenzivnější spolupráce se zeměmi, které jsou silně závislé na fosilních palivech, zejména uhlí, zvláště na západním Balkáně, ve východním sousedství a v jižním sousedství, a s rozvojovými zeměmi a zeměmi se středními příjmy s vysokými emisemi souvisejícími s energií.

21. Rada si je vědoma toho, že změna klimatu, úbytek biologické rozmanitosti, desertifikace, znečištění a zhoršování stavu životního prostředí představují rostoucí rizika pro bezpečnost lidí, států a regionů a mohou negativně přispět k prohloubení příčin konfliktů a urychlení jejich dynamiky, jakož i k posílení aspektů souvisejících s nestabilitou. Rada potvrzuje svou diplomatickou angažovanost v oblasti vody jakožto nástroje pro mír, bezpečnost a stabilitu. Rada rovněž uznává, že prostředky na financování opatření v oblasti klimatu, jež jsou dostupné nestabilním a konfliktem zasaženým státům, zdaleka nedosahují nezbytných úrovní. Vítá společnou zprávu o pokroku v plnění plánu pro změnu klimatu a obranu za období 2020–2022 a koncepci integrovaného přístupu k problematice klimatu a bezpečnosti a připomíná závěry Rady z listopadu 2022 o ženách, míru a bezpečnosti. Rada zdůrazňuje, že provázanost mezi problematikou klimatu, míru a bezpečnosti je důležité začlenit do vnější politiky a opatření EU, a to i do analýz, inkluzivních procesů zaměřených na klima a snižování rizika katastrof a anticipačních opatření a do postupů v oblasti budování míru, mediace, předcházení konfliktům, rozvojové spolupráce, financování opatření v oblasti klimatu a diplomatické činnosti v oblasti klimatu, včetně specializované diplomacie v oblasti vody. Rada vyzývá vysokého představitele, aby posílil kapacity EU v oblasti analýzy, včasného varování a strategického výhledu, zajistil provázanost mezi problematikou klimatu, míru a bezpečnosti a vydával včasná varování a analýzy rizik souvisejících s klimatem.
22. Rada vítá záměr vysokého představitele a Komise předložit společný návrh, který má EU umožnit lépe předcházet komplexním dopadům změny klimatu a zhoršování stavu životního prostředí na bezpečnost a obranu a tyto dopady lépe zvládat. Rada rovněž vítá a podporuje intenzivnější spolupráci s dalšími mezinárodními a regionálními organizacemi, jako jsou OSN, NATO, OBSE a Africká unie, jakož i s partnerskými zeměmi realizovanou v souladu s institucionálním rámcem EU a při plném respektování rozhodovací samostatnosti EU.

23. Rada znovu potvrzuje, že prvořadým cílem vnější energetické politiky EU je podporovat, zintenzivnit a urychlit probíhající globální transformaci energetiky, která je zásadním prvkem pro dosažení klimatické neutrality. Urychlená inkluzivní a spravedlivá transformace energetiky je rovněž klíčovým řešením, které zajistí energetickou bezpečnost a všeobecný přístup k bezpečné, udržitelné a cenově dostupné energii v EU a našich partnerských zemích po celém světě a zároveň sníží emise skleníkových plynů.
24. Rada bere na vědomí společné sdělení s názvem „Vnější energetická angažovanost EU v měnícím se světě“ jakožto jeden ze základních prvků plánu REPowerEU, jež Komise navrhla v reakci na energetickou krizi způsobenou převážně útočnou válkou Ruska proti Ukrajině a jeho zneužíváním energie jako zbraně proti EU a partnerským zemím. EU a její členské státy budou nadále omezovat dopad, který útočná válka Ruska má z hlediska energetické bezpečnosti a cenové dostupnosti energie na třetí země, a to zejména ty nejzranitelnější.
25. Diplomatická činnost EU v oblasti energetiky bude aktivně podporovat provádění relevantních sankcí a zavedení mechanismu cenového stropu pro ruskou ropu a ropné produkty.
26. Rada vyzývá vysokého představitele a Komisi, aby v úzké spolupráci s členskými státy posílili spolupráci, koordinaci a partnerství se třetími zeměmi v souladu s níže uvedenými prioritami. Nová partnerství v oblasti energetiky by měla doplňovat stávající spolupráci s klíčovými partnery v tomto odvětví a zároveň zabezpečit vlastní odolnost a konkurenceschopnost EU a její domácí zdroje.
27. Diplomatická činnost EU v oblasti energetiky bude podporovat větší míru využívání a systémovou integraci energie z obnovitelných zdrojů, a to při vědomí nedostatku vody a tlaků na životní prostředí, jakož i propojení elektrických sítí. Rovněž bude podporovat zavádění bezpečných a udržitelných nízkouhlíkových technologií.

28. Diplomatická činnost EU v oblasti energetiky bude prosazovat rozvoj na pravidlech založených a transparentních globálních trhů s vodíkem za nezkreslené ceny, a to na základě spolehlivých mezinárodních standardů a systémů certifikace.
29. Rada si je vědoma zásadní úlohy energetické účinnosti a úspor a vyzývá vysokého představitele a Komisi, aby urychlili opatření zaměřená na to, aby se staly globální prioritou, a aby zvážili možnost zahájení iniciativy specificky zaměřené na tuto problematiku, která by kromě posílené dvoustranné spolupráce vycházela i ze stávajícího mezinárodního úsilí.
30. Rada zdůrazňuje potřebu investic do stále více oběhových průmyslových procesů a hodnotových řetězců, které napomáhají přechodu ke klimatické neutralitě v těžko dekarbonizovatelných odvětvích. Rada dále zdůrazňuje význam neustálých inovací, zejména v oblasti technologií, které mají zásadní význam pro dosažení klimatické neutrality, a podporuje další posilování dvoustranných strategických výzkumných partnerství a spolupráce prostřednictvím globálních fór, jako jsou Mise inovací a zasedání ministrů o čisté energii. EU bude v zájmu zachování konkurenceschopnosti a zabránění vzniku nových závislostí spolupracovat s mezinárodními partnery na reformě regulačních rámců, usilovat o posílení vedoucího postavení společností EU v oblasti technologií, podporovat celosvětové zavádění standardů EU a prosazovat spravedlivý a nenarušovaný přístup podniků EU na mezinárodní trhy se zdroji a technologiemi.

31. Rada se domnívá, že v důsledku závislosti na fosilních palivech jsou země zranitelné vůči volatilitě trhu a geopolitickým rizikům a že přechod na klimaticky neutrální ekonomiku bude vyžadovat, aby bylo celosvětově ukončeno využívání fosilních paliv bez omezování emisí, jak je definuje IPCC, přičemž vrchol jejich spotřeby bude muset nastat již v blízké budoucnosti, a uznává přechodnou úlohu zemního plynu. EU bude systematicky podporovat a požadovat, aby byl s dostatečným předstihem před rokem 2050 na celosvětové úrovni uskutečněn přechod k energetickým systémům, v jejichž rámci nebudou využívána fosilní paliva bez omezování emisí. V tomto ohledu Rada připomíná závazek, přijatý na konferenci COP26, postupně ukončit využívání energie z uhlí bez omezování emisí a vyzývá k uskutečnění rozhodné a spravedlivé celosvětové transformace směrem ke klimatické neutralitě, včetně postupného ukončování využívání uhlí bez omezování emisí při výrobě energie a – jako prvního kroku – okamžitého ukončení veškerého financování nové uhelné infrastruktury ve třetích zemích.
32. S vědomím toho, že je zapotřebí poskytovat cílenou podporu nejzranitelnějším skupinám, bude diplomatická činnost EU v oblasti energetiky prosazovat, aby byly na celém světě postupně ukončeny dotace na fosilní paliva škodlivé pro životní prostředí, které nepřispívají ke spravedlivému přechodu ke klimaticky neutrálním energetickým systémům. Rada vítá pokrok, jehož bylo dosaženo v rámci iniciativy Světové obchodní organizace zaměřené na reformy dotací na fosilní paliva.

33. Celkový dovoz fosilních paliv z Ruska do EU se v posledních několika měsících výrazně snížil. V této souvislosti bude diplomatická činnost EU v oblasti energetiky podporovat naléhavě potřebné úsilí o posílení a zajištění energetické bezpečnosti EU při současném zamezení vzniku nových závislostí, což je nezbytné pro zachování konkurenceschopnosti EU a zabezpečení cenově dostupné energie pro občany. I když jsou v bezprostředním a střednědobém horizontu zapotřebí naléhavá opatření zaměřená na další diverzifikaci dodávek zemního plynu, Rada připomíná, že zejména vzhledem ke společným opatřením členských států v oblasti úspor energie a k urychlenému zavádění obnovitelných zdrojů není nutné dřívější objem dovozu ruského zemního plynu nahradit v plné výši. Na podporu plnění cíle energetické diverzifikace stanoveného v rámci plánu REPowerEU bude diplomatická činnost EU v oblasti energetiky podporovat spolupráci a koordinaci se spolehlivými producenty zemního plynu a velkými odběrateli a prosazovat budování relevantní infrastruktury a propojení, jakož i transparentní, otevřené a likvidní trhy s energií založené na pravidlech. Diplomatičká činnost EU v oblasti energetiky bude podporovat mechanismus společného nákupu EU fungující v rámci energetické platformy EU, který zahrnuje rovněž smluvní strany Energetického společenství, přičemž zvláštní pozornost bude věnována energetické bezpečnosti a odolnosti těchto partnerů. Diplomatičká činnost EU v oblasti energetiky bude podle potřeby podporovat rovněž veškeré probíhající úsilí o diverzifikaci dodávek jaderného paliva.
34. Rada zdůrazňuje, že úsilím EU o diverzifikaci dodávek fosilních paliv by neměly být ohroženy dlouhodobé cíle klimatičké neutrality v celosvětovém měřítku a mělo by se jím zabránit vzniku závislosti na fosilních palivech a uvízlých aktiv. V rámci úsilí o diverzifikaci by mělo být upřednostňováno využívání stávající infrastruktury pro fosilní paliva se zdůrazněním jejího potenciálu pro nové využití a součástí tohoto úsilí by měla být systematická opatření ke snížení emisí metanu. Rada připomíná zejména hodnotu, kterou z hlediska klimatu a energetické bezpečnosti mají systémy obchodování založené na zachycování metanu, jako je program „You Collect/We Buy“. Cílem vnější činnosti EU v oblasti energetiky bude propojit úsilí o diverzifikaci dodávek fosilních paliv s dlouhodobými partnerstvími pro transformaci energetiky.

35. Rada zdůrazňuje, že je třeba podporovat mezinárodní úsilí o to, aby se snížil dopad stávající infrastruktury pro fosilní paliva, včetně černého uhlíku, na životní prostředí a klima. V této souvislosti bude EU společně s USA a dalšími partnery nadále podporovat a rozvíjet opatření realizovaná v rámci Globálního metanového závazku. Rada v tomto ohledu vítá, že Mezinárodní středisko pro sledování emisí metanu vyvinulo systém varování a reakce v oblasti metanu. Rada vyzývá vysokého představitele a Komisi, aby pokročili v práci na společném prohlášení dovozců a vývozců energie týkajícím se snižování emisí skleníkových plynů z fosilních paliv.
36. Rada zdůrazňuje, že v zájmu zajištění energetické bezpečnosti v nadcházejících desetiletích je nutno posílit a diverzifikovat globální dodavatelské řetězce udržitelných surovin, které jsou pro transformaci energetiky zapotřebí, a se zájmem očekává návrh Komise týkající se aktu o kritických surovinách, přičemž plně zohlední jeho geopolitické rozměry.
37. Diplomatická činnost EU v oblasti energetiky bude i nadále prosazovat a podporovat nejvyšší standardy v oblasti jaderné bezpečnosti, ochrany životního prostředí a transparentnosti, a to na regionální úrovni, v bezprostřední blízkosti hranic EU, i na celosvětové úrovni.
38. Rada připomíná, že je naléhavě zapotřebí, aby byly v souladu s cílem udržitelného rozvoje č. 7 a s využitím inovativních modelů financování a technologií přijaty konkrétní kroky v souvislosti s energetickou chudobou a všeobecným přístupem k energii, přičemž je třeba se zaměřit zejména na elektrifikaci venkova, včetně decentralizovaných energetických systémů, a na řešení problematiky čistých řešení pro účely vaření. Rada se zájmem očekává přezkum cíle udržitelného rozvoje č. 7 na politickém fóru na vysoké úrovni v roce 2023 a na druhém summitu o cílech udržitelného rozvoje.

39. Rada zdůrazňuje, že je nutné zajistit efektivní mnohostrannou architekturu a mechanismy řízení podporující inkluzivní a spravedlivou globální transformaci energetiky v souladu s cíli Pařížské dohody, a připomíná dřívější prohlášení na podporu probíhajících reformních procesů při současném omezení další fragmentace iniciativ.
40. Rada si je vědoma toho, že bude-li transformace energetiky směrem ke klimatické neutralitě probíhat potřebným tempem, bude mít významný dopad na společnosti, ekonomiky a geopolitiku na celém světě. V rámci zahraniční politiky EU bude i nadále posilována schopnost strategického výhledu umožňující předvídat nové bezpečnostní a geopolitické výzvy a v této souvislosti bude podle potřeby realizována spolupráce s partnery ze třetích zemí a relevantními mezinárodními iniciativami a organizacemi, jako je agentura IRENA a OECD.
41. Rada bude společně s vysokým představitelem a Komisí i nadále posilovat stávající a iniciovat nové způsoby spolupráce s partnerskými zeměmi, občanskou společností a iniciativami mladých lidí a žen s cílem zintenzivnit klimatická opatření realizovaná na regionální, celostátní a nižší úrovni, přičemž bude klást důraz na zásadu solidarity a přístup uplatňovaný OSN, podle něhož nesmí nikdo zůstat opomenut. V tomto ohledu Rada připomíná své závěry z října 2022 o významu dodržování a prosazování lidských práv, práva na zdraví, práva na čisté, zdravé a udržitelné životní prostředí, práv původních obyvatel, jak jsou stanovena v Deklaraci OSN o právech původních obyvatel, místních komunit, migrantů, dětí, osob se zdravotním postižením a osob ve zranitelném postavení, jakož i genderové rovnosti a plného požívání všech lidských práv ženami a dívkami a zlepšení jejich postavení při přijímání opatření k řešení změny klimatu.

42. Rada je odhodlána prosazovat přístup ke klimatickým opatřením založený na lidských právech a zohledňující genderové hledisko, podporovat sociální spravedlnost, férovost a inkluzivnost při globálním přechodu ke klimatické neutralitě a plnou, rovnou a smysluplnou účast a zapojení žen a dívek do rozhodování v oblasti klimatu a při přijímání opatření k řešení změny klimatu v plném rozsahu plnit naše závazky v oblasti lidských práv. EU bude rovněž nadále podporovat smysluplné zapojení mladých lidí a dětí do rozhodovacích procesů v oblasti změny klimatu, jakož i vzdělávání v oblasti klimatu a informovanost veřejnosti o problematice změny klimatu. Rada vítá skutečnost, že Rada OSN pro lidská práva a Valné shromáždění OSN uznaly, že jedním z lidských práv je i právo na čisté, zdravé a udržitelné životní prostředí. EU se aktivně zapojí do diskusí o prosazování tohoto práva a bude se zasazovat o inkluzi a nediskriminaci. Rada si je vědoma přínosu obránců lidských práv v oblasti životního prostředí, kteří v bezprecedentní míře čelí hrozbám a útokům.
43. Rada vyzývá vysokého představitele, Komisi a všechny členské státy, aby jako politickou prioritu rozšířili diplomatickou činnost EU v oblasti klimatu a energetiky prostřednictvím intenzivnější koordinace, výměny informací a posílení delegací EU a velvyslanectví členských států a relevantních unijních a mezinárodních sítí a pracovních skupin. Rada vybízí EU a členské státy, aby realizovaly na spolupráci zaměřené mise a regionální iniciativy v oblasti klimatu, včetně společných misí a iniciativ, a to zejména v rámci příprav na zasedání COP28 a globálního hodnocení. Rada zdůrazňuje, že je zapotřebí větší koordinace s cílem reagovat na zavádějící a dezinformační kampaně, jejichž cílem je znevěrohodnit opatření EU. Rada bude pravidelně sledovat společnou činnost zaměřenou na koordinaci a posílení dopadu diplomatické činnosti EU v oblasti klimatu a energetiky a vyzývá vysokého představitele a Komisi, aby posílili své kapacity určené pro diplomatickou činnost EU v uvedených oblastech.
44. EU a její členské státy děkují egyptské vládě za uspořádání zasedání COP27 v Šarm aš-Šajchu a se zájmem očekávají, že budou s nadcházející předsednickou zemí zasedání COP28, jíž jsou Spojené arabské emiráty, a se všemi partnery spolupracovat na tom, aby bylo na tomto zasedání dosaženo úspěšného a ambiciózního výsledku.